

ТУГАН ИЛ

Бер жыр йөри күнелем туренде,
Ничек шуны жырлап бирэс?
Жилякларне алга буюп йөри
Бер буеның баллы иргэс.
Үләннэрәг алмаз чыгын коя
Каеннарның яшел бөдөс.
Яңа көнне көлеп кашы ала
Әтәч күнган усак киртэс.
Бер жыр йөри күнелем туренде,
Ничек шуны жырлап бирэс?
Сабыйчактан аваз сала мина
Туган ейнен жылы ниргэс.
Әнкай токмач киса. Кичен безгә
Күрше апалары көрсөс.
Сөйлөшерләр авыл хәбәрләрен,
Түгәрәкләп ёстәл тирэс.
Төн уртасы житэр. Һәм лампада
Янып бетэр соңғы көрсөн.
Бер жыр йөри күнелем туренде,
Ничек шуны жырлап бирэс?
Мөнәжәтчә чибор апаларның
Исан миңан эле берорс?
Көзәг чаклы яшел үлан инде
Әнкай яткан кабер тирэс.
Йолдызларга карап уйған чумган
Ятим ейнен такта түбәсе...
Бер жыр йөри күнелем туренде,
Ничек шуны жырлап бирэс?
Ерак сабыйчактан картыгыца
Хәтер юлы буйлап киләсөн.
Киләсөн дә...
Туган илнен йомшак
Түфрагына башың иясең!

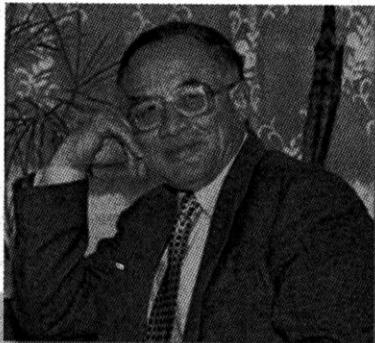
МӘДХИЯ

Күмарарада күкләр биегрәк,
Күмарарада йолдыз яктырак.
Комеш ае бедре кәнен,
Төшеп куна төнен ялтырап.
Туган жирда улән яшләр,
Туган жирде судар чистарак.
Талбасмада чибәр су кызы
Утыра ич энә чәч тарап.
Туган жирда яши алыштай,
Билен бирмәс асыл егетләр.
Сагышлар да таты бу якта,
Һәм яктырак монда ометләр.
Ай нурлары күштүн чигелгән
Ак яулыklar бәйли сүлүлар.
Хүш ислерәк гөлләр бу якта,
Иркенәрк хәтта сүлүлар.

ӘНИ

Әни судан кайтты. Песие
Каршысына килде йөгереп.
Һәм үйнаклап исте йомшак жил
Ачык тэрәзәдә гөл күреп.
Шомырт чәчәгенен тажлары
Сулы чилякләрәдә йөзз ич.
Әни белән кайткан гүзәллек
Бездә генә бары, бәздә ич.
Чилякларне эни бик ипләп
Утыртып да сары басычка,
Үрделде дә мүккәл яркыка
Кыстырылган баулы ачычка,
Ачып кереп китте ишкене.
Шыгыр-шыгыр сайтак сайравын
Үрмәкчүләр хәтта иштette.
Чормадагы ап-ап парәвезд
Тирбәлгәләп алды, чайкалды.
Әни чыкты самавырын тотып,
Чишмә сүн белән чайкады...
Ак парларын бәркәр самавыр,
Һәм сандыктан чыгар чай кабы.
Көянтәсен элде кадакка,
Ак песие килде... Ирко бик.
Әни аны жылы күлүндә
Сыйый-сыйый гына йөртә бит.

Ак чиляктә кояш күтәреп,
Кереп китте алар икәүләп.
Ишегалды, кояш, ак песи,
Ак яулыкли эни – бер дәүләт...
Әни да юк инде... Песи да...
Айлы төндә кереп төшләргә
Сынап карый эни кайвакыт:
“Насыйт булсын озак яшәргә,
Хатираләр белән яшәргә!”
Мин чишмәгә киләм... Баш иям
Сүкмагында үскөн гөлөнө.
Чәчрәп-чәчрәп оча тамчылар,
Керфегемә тамчы элене.

Рәшит Бәшәр

Жиһан каршында жаным
Яла-ялгыз калганды,
Жиденче кат күкәрдән
Сыныма нур тамганды,
Бер гөнаңсыз сабыйдай
Басып торам яланда.
Кыр казының каурье
Ята яшел аланда.
Тира-ягын чип-чиста,
Бер тузан юк, кер дә юк.
Бөтөн жаннар шыр ачык:
Үч тә юк, мәкәр дә юк.
Һәр күзәнәктә сафлык,
Ачык күцел ишегем.

Туган жиһәрдә жиһәрләр мончыфак, Әкияпләр серле бу якта...

КАЙТУ

Күзе яшле монсу балачакның
Йөрәгемдә калды юшкыны.
Карт зиратта яль-яш үлән үсө,
Чардугантаг синек ышкылып.
Гомер буе сина кайтам, эни,
Сейләр сүзләрәп күп. Әйтальмый.
Басып торам соңғы тукталышта,
Наман сина кайтып житалмый.

ТОРМЫШ

Үйнүй-үйний түрсын,
Үенчигың мендергә
Бер көн сөяп күрсын
Һәм деңяяга багарсын.
Булыр аның ак көне,
Булыр карантин төне.
Шатлыгы, кайгылары
Бөтөрөп алыр сине.
... Тотынырсың бәхетне
Чит жирләрден эзләргә.
Тауларга да менәрсөн,
Чумарсың дингезләргә.
Ә бер көнне барыбер
Кайтырсың нигезендә.
Каршылар иске еен
Һәм картайтган эниен,
Һәм картайтган этиен.
Пышындар алмагачын:
– Исән-сүмү, нәнием!
Күзәрәенән яшь чыгар –
Тормыш ул гәжән чаур!

КИЧКЕ СЕР

Сайрап тынды бер кош таллыкта,
Суга ауды агач шауләссе.
Шул шәүләгә йомшак ышкылып
Очып утте кошчык гүдәссе.
Сызылып кына яңа көн сунде,
Тау яттынан ефек жил ерде.
Шаулап күйдә агач. Койды нур.
Дөңя матур.
Кичке ил серле.
Туган илем минем, илкәм,
Туган нигеземә кайтыйчы,
Рәхмәтләрәм ана эйтимчे.
Туган илем минем, илкәм,
Йолдыз янгырлары эченде
Уйларыма чумып ятыйчы.
Икес күзен, беләм, дүрт итеп
Зарыгыллар мине көткәнән.
Туган илем минем, илкәм,
Ераклардан иштеп торасың

Йөрәгемнен ничек типкәнен.
Егылдым да кабат калкынды,
Әнжелөрне таптым, югалтым.
Туган илем минем, илкәм,
Керфегемнан сөртеп яшләрәм,
Башкәмнан сыйип яоаттың.

Көнem - кояш, төнem - ай,
Хөсөтлек юк, юк шигем.
Азга гына булса да
Пәйтамбәр бул! Ожмахта
Яшәп алчы, и кешем!

КОШ БАЛАСЫ

Үрләм оясына,
Дерелди кош баласы.
Баш очымда пырылдан
Очып йөри анасы:
– Тим! Тим! Ник тијесен?
Ник кайтыга саласың?
Мин күләмны тиз генә
Тартып алдым оядан.
Нигә мендем агачка?
Үз-үзәмнән оялам.
... Ускондер кош баласы
Кырыс жил куенында.
Мин узем дә чыныктым
Бу тормыш уенында.
Берәүләр: “Афорин!” – дип,
Гел алга эйән торды.
Икенчеләр артымда
Гел гайбат чәйнәп торды.
Кыланда чын дус булып
Эчендә агу йөрткән.
Гафу иттем мин аны –
Жил искән, беткән-киткән.
Жыелгандыр шактый ук
Генәнларым минем да...
Яшәп булмый икән лә
Гел-төл сафылк иләнә.
... Нигәдер мен бүтән
Иска тештә балачак –
Ак төшләр күргән чагым,
Ихлас чагым, садә чак.
Хатеремде теге кош
Мине озата барачак.
Мин дә бер кошчык идем,
Инде менә кильдем дә
Күндым гомер тавына.
Нык чыныгылган икән
Жилендә, давылында.

САФЛАНУ

Төбенечә киереп
Ачтым ил ишекләрән:
Керәненеп каткан илне
Жииләтеп алыйм эле.
Саф наунаң иркенләп
Бер сулап калыйм эле.

ТӨССЕЗ СУРӘТ

Патша булсан да, ничкем:
– Патша бу! – димәчәк.
Уз юлында булачак,
Исе да китмәчәк.
Уз кайғысы һәркәмнен:
Ашысы, киенәсе.
Килә жирда бәндәнен
Бөхеткә тиенәсе.
Кемгәдер бахет – ипи,
Ә кемгәдер – машина.
Яши бандо: “Таракан
Төшмәсен, дип, ашыма!”
Намус, вәждан – дәфицит,
Гаделлек угы инде.
Бай абый фахшыгә
Долларлап түли инде.
Такмак сөйли сәхнәдә
Нәфисәсе, Машасы.
Лессиника зәнгәрләр –
Замана тамашасы.
Әйбер бяләс арта,
Төшә адәм бәясе.
Тараеп бетте оғык,
Бармы бер киндәссе?
Күкә ни хәлләр икән?
Анда да мәхшәр миңә?
Күк ташы төшәр миңә?
Жир тәнен тишәр миңә?
Сорая артынан сорая,
Жире, күге бер инде.
Бу жиһанда яшәү дә,
Нәм сүнү дә сер инде.

Чаллы.

РЕДАКЦИЯДӘН. Танылган ба-
лалар изучысы, шағырь һәм про-
заик, Татарстанның атказанган
мәдәният хөзмәткәре, А.Алиш һәм
С.Сөләйманова исемендәгә эдәби
булаклар икесе Рашит Бәшәрә 7 ок-
тябрьда 70 яшь тулды. Без каләмдә-
шебезине күркәм гомер байрәме
белән ихлас күнелдән тәбрик итә-
без, аны исәнлек-сүлүк һәм яна-
дан-яна ижат куанычлары телән
калаыйыз.